

Olimpiada Przedsiębiorczości
edycja XVIII
eliminacje centralne

numer identyfikacyjny: OP18 - ____ - ____

Imię i nazwisko	
Data urodzenia	
Nazwa Szkoły	

Organizatorzy Olimpiady:

Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Partnerzy Główni:

Narodowy Bank Polski
Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Projekt wspiera:

Ministerstwo Edukacji i Nauki

Partnerzy organizacyjni:

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości
Wydawnictwo Difin
Plagiat.pl

Klub Patronów Olimpiady:

Pracodawcy Rzeczypospolitej
Krajowa Izba Gospodarcza

Patroni Medialni:

Głos Nauczycielski
Perpektywy.pl

TEST

- INSTRUKCJA -

Eliminacje centralne Olimpiady Przedsiębiorczości odbywają się 6 kwietnia 2023 r., rozpoczęcie o godz. 10.10. Na rozwiązanie testu przeznaczona jest 60 minut. Odliczanie czasu rozpoczyna się od momentu zakończenia czytania instrukcji.

Zawody odbywają się w warunkach kontrolowanej samodzielności. Komisja Centralna może zdyskwalifikować zawodnika na skutek stwierdzenia niesamodzielności odpowiedzi lub niespełnienia warunków formalnych określonych w Regulaminie Olimpiady Przedsiębiorczości i niniejszej instrukcji.

Podczas zawodów zabronione jest w szczególności:

- posiadanie i używanie jakichkolwiek pomocy (kalkulatora, urządzeń z wbudowaną pamięcią, urządzeń z dostępem do internetu, tablic matematycznych, włączonego telefonu, słowników, podręczników i innych);
- odpisywanie czy porozumiewanie się pomiędzy zawodnikami;
- zmienianie miejsca podczas pisania testu lub zamienianie testu lub arkusza odpowiedzi z innymi osobami;
- rozwiązywanie testu ołówkiem.

Test składa się z **36 pytań**, w tym **30 pytań zamkniętych** jednokrotnego wyboru (15 łatwiejszych i 15 trudniejszych) oraz **6 pytań otwartych**.

Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi na **pytanie zamknięte z puli pytań łatwiejszych** zawodnik otrzymuje **1 pkt**.

Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi na **pytanie zamknięte z puli pytań trudniejszych** zawodnik otrzymuje **2 pkt**.

Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi na **pytanie otwarte** zawodnik otrzymuje do **5 pkt**.

Maksymalnie za test można uzyskać 75 pkt.

Nie przyznaje się punktów ujemnych. Za udzielenie błędnej odpowiedzi lub nie udzielenie odpowiedzi przyznaje się 0 pkt.

Odpowiedzi na pytania zamknięte udzielane są na załączonym do testu arkuszu odpowiedzi, poprzez zaznaczenie jednej najlepszej odpowiedzi (od a do d) lub poprzez zaznaczenie pola „nie udzielam odpowiedzi” (e).

Odpowiedzi nieprzeniesione do arkusza odpowiedzi nie będą oceniane.

Należy używać niebieskiego lub czarnego długopisu lub pióra.

Instrukcja wypełniania arkusza odpowiedzi została umieszczona na arkuszu odpowiedzi (prawy margines).

Zaleca się uważne jej przeczytanie i wypełnianie arkusza zgodnie z opisanymi wyżej zasadami.

Odpowiedzi na pytania otwarte należy udzielać w formularzu testu.

Każdy zawodnik otrzymuje 1 arkusz brudnopisu. Treści zawarte na arkuszu brudnopisu nie podlegają ocenie.

TEST

– pytania zamknięte –

1. (1 pkt) Które główne kategorie przyczyn (tzw. 5M) występują w diagramie przyczynowo-skutkowym, inaczej zwanym diagramem Ishikawy?

a) Manpower (ludzie), Methods (metody), Machinery (maszyny), Materials (materiały), Management (zarządzanie)

b) Manpower (ludzie), Market (rynek), Machinery (maszyny), Materials (materiały), Management (zarządzanie)

c) Manpower (ludzie), Methods (metody), Machinery (maszyny), Materials (materiały), Million (milion)

d) Manpower (ludzie), Methods (metody), Mind (rozum), Materials (materiały), Management (zarządzanie)

Komentarz eksperta: W diagramie Ishikawy analiza rozpoczyna się od określenia wystąpienia skutku, a następnie zidentyfikowania wszystkich możliwych jego przyczyn. Wśród przyczyn wymienia się 5 głównych składowych, którymi są: Manpower (ludzie), Methods (metody), Machinery (maszyny), Materials (materiały), Management (zarządzanie).

Źródło: Blikle A. J., *Doktryna jakości. Rzecz o turkusowej samoorganizacji*, Wydanie III, Onepress, Gliwice 2022. (str. 441–442); Kowalik K. (2018). *Diagram Ishikawy w teorii i praktyce zarządzania jakością*. Archiwum Wiedzy Inżynierskiej, 3. (str. 16)

2. (1 pkt) Który z modeli zarządzania firmą zakłada, że wszyscy członkowie organizacji uznawani są za równych – bez żadnej hierarchii, każdy pracownik decyduje za siebie i sam ponosi odpowiedzialność za wszelkie wykonywane działania?

a) zielony

b) bursztynowy

c) czerwony

d) turkusowy

Komentarz eksperta: „W organizacji turkusowej nikogo nie trzeba pilnować, by pracował, nikogo nie trzeba oceniać ani też zaganiać do pracy kijem i marchewką. A skoro nie trzeba ani pilnować, ani zaganiać, to kierownicy zamieniają się w autentycznych liderów i mentorów. Tam nikt nikomu nie wydaje poleceń, a zakres zadań każdego pracownika mieści się w czterech następujących zasadach: 1. Robisz to, co potrafisz. 2. Robisz to, co jest potrzebne. 3. Jesteś za to odpowiedzialny. 4. To, co robisz, możesz zmienić, ale z zachowaniem zasad: 1., 2. i 3. W konsekwencji w takiej organizacji nikt nie mówi: „To nie należy do moich obowiązków”.

Źródło: Blikle, A. J. *Doktryna jakości. Wydanie II turkusowe. Rzecz o turkusowej samoorganizacji*, Onepress, Gliwice 2017. (str. 39)

3. (1 pkt) Co nie jest warunkiem utworzenia spółki komandytowej?

a) konieczność zawarcia umowy spółki

b) określenie przedmiotu działalności spółki

c) imienne wskazanie dwóch pełnomocników spółki

d) umowa spółki zawarta w formie aktu notarialnego

Komentarz eksperta: Do powstania spółki komandytowej konieczne jest zawarcie umowy spółki przez co najmniej dwóch wspólników: komandytariusza i komplementariusza. Umowa spółki musi być zawarta w formie aktu notarialnego i określać co

najmniej a) firmę i siedzibę spółki, b) przedmiot działalności spółki c) czas trwania spółki jeśli jest oznaczony d) określenie wkładów wnoszonych przez każdego wspólnika wraz z określeniem ich wartości e) sumę komandytową.

Źródło: Katner W. J. (red.), *Prawo gospodarcze i handlowe*, Wydanie III, Wolters Kluwer, Warszawa 2020. (str. 255)

4. (1 pkt) Czym charakteryzuje się zjawisko dematerializacji papierów wartościowych?

a) brakiem jakiejkolwiek wartości papierów wartościowych

b) dopuszczalnością emitowania papierów niemających postaci dokumentu materialnego

c) brakiem pieniężnej wartości papierów wartościowych

d) brakiem konieczności umieszczania zapisów dotyczących akcji oraz posiadających je akcjonariuszy w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych (KDPW)

Komentarz eksperta: Zjawisko dematerializacji oznacza dopuszczalność emitowania papierów wartościowych niemających postaci dokumentu materialnego. Zostaje on zastąpiony przez zapis komputerowy na właściwym rachunku papierów wartościowych.

Źródło: Katner W. J. (red.), *Prawo gospodarcze i handlowe*, Wydanie III, Wolters Kluwer, Warszawa 2020. (str. 746)

5. (1 pkt) Która forma zabezpieczeń stosowanych przez banki nie jest klasyfikowana jako rzeczowa?

a) poręczenie wekslowe

b) hipoteka

c) przewłaszczenie

d) zastaw rejestrowy

Komentarz eksperta: Zabezpieczenie kredytu składa się z różnych typów zabezpieczenia, które można podzielić na osobiste, rzeczowe oraz inne. Hipoteka, przewłaszczenie oraz zastaw rejestrowy dotyczą zabezpieczeń rzeczowych (nieruchomości oraz rzeczy ruchomych), natomiast poręczenie wekslowe jest osobistą formą zabezpieczenia, gdzie osoba fizyczna lub przedsiębiorstwo gwarantuje spłatę zadłużenia, gdy kredytobiorca nie będzie spłacał zobowiązania.

Źródło: Banaszczak-Soroka U., *Rynki finansowe. Organizacja, instytucje, uczestnicy*, wyd. III, C.H.Beck, Warszawa 2019. (str. 162–163)

6. (1 pkt) Podaj poprawną kolejność wdrażania benchmarkingu:

1. Dojrzałość i utrzymanie efektów wykorzystania metody
2. Analiza i planowanie przedsięwzięcia
3. Implementacja i integracja
4. Zebranie informacji i ustalenie odchyłeń od własnych rozwiązań

a) 3 » 2 » 1 » 4

b) 2 » 4 » 3 » 1

c) 3 » 1 » 4 » 2

d) 2 » 1 » 4 » 3

Komentarz eksperta: Poprawna kolejność procesu wdrażania benchmarkingu:

Analiza i planowanie przedsięwzięcia

Zebranie informacji i ustalenie odchyleń od własnych rozwiązań

Implementacja i integracja

Dojrzałość i utrzymanie efektów wykorzystania metody

Źródło: Zakrzewska-Bielawska A. (red.), *Podstawy zarządzania. Teoria i ćwiczenia*, Wydawnictwo Nieoczywiste, Łódź 2020. (str. 120)

7. (1 pkt) Zasada CSR, wg której na każdym etapie audytu organizacja uwzględnia potrzeby i oczekiwania poszczególnych interesariuszy, czyli tych, którzy wpływają na działalność danej organizacji, jak również tych, na których ta organizacja oddziałuje, nazywana jest zasadą:

- a) wiarygodności
- b) zgodności
- c) transparentności

d) uczestnictwa

Komentarz eksperta: Społeczna odpowiedzialności biznesu opiera się na zbiorze różnych zasad. Najważniejsze z nich zebrano w standardzie AA1000, który obecnie wykorzystuje się w ramach audytu społecznego i etycznego. Uwzględniono w nim 16 zasad, zgodnie z którymi powinno funkcjonować przedsiębiorstwo uznawane za społecznie odpowiedzialne. Zasada wiarygodności polega na dbałości o to, by wszystkie fakty, oceny, pomiary przedstawiono z należyłą starannością i uczciwie. Zasada zgodności polega na prowadzeniu działalności zgodnie z założeniami polityki organizacyjnej, a także dobrymi praktykami dotyczącymi raportowania oraz udzielania informacji o wynikach. Zasada transparentności podkreśla konieczność upublicznienia i prezentowania w sposób zrozumiały dla interesariuszy sprawozdań z prowadzonych działań.

Źródło: Zakrzewska-Bielawska A. (red.), *Podstawy zarządzania. Teoria i ćwiczenia*, Wydawnictwo Nieoczywiste, Łódź 2020. (str. 509–510)

8. (1 pkt) Dziesięć bezwzględnych praw czasu zalicza się do koncepcji:

- a) Six Sigma
- b) SKW
- c) **TBM**
- d) TQM

Komentarz eksperta: Prawa czasu zostały sformułowane na potrzeby nurtu TBM, czyli Time Based Management. Podstawowym założeniem tej koncepcji jest zarządzanie przedsiębiorstwem w taki sposób, aby dochodziło do tzw. kompresji czasu w toku realizacji działań zarówno na poziomie operacyjnym (np. ograniczanie wielkości partii), jak i strategicznym (np. decentralizacja organizacji).

Źródło: Szymańska K. (red.), *Kompendium technik i metod zarządzania. Teoria i ćwiczenia*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019. (str. 358–369)

9. (1 pkt) Do cech określających status przedsiębiorcy jako podmiotu, który zawodowo prowadzi określoną działalność gospodarczą, nie zalicza się:

- a) prowadzenia działalności gospodarczej we własnym imieniu
- b) zorganizowanej działalności zarobkowej
- c) ciągłości działalności gospodarczej

d) profesjonalizmu działalności

Komentarz eksperta: Według ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, każdy przedsiębiorca – dla posiadania swojego statusu – musi spełniać łącznie następujące cechy: 1) prowadzić działalność gospodarczą we własnym imieniu, 2) zorganizowanie, 3) w sposób ciągły i 4) zarobkowo („Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły” – art. 3). W nowej ustawie z 2018 r. pominięto cechę zawodowości (profesjonalizmu) wśród cech przedsiębiorcy. Dodatkowo według Katnera: „W art. 3 Prawo przedsiębiorców pod mylnym stwierdzeniem, że chodzi o działalność gospodarczą, kryją się cechy każdego przedsiębiorcy, który dla posiadania swojego statusu musi je spełniać łącznie. Są nimi: 1) prowadzenie działalności gospodarczej we własnym imieniu, 2) zorganizowanie, 3) w sposób ciągły i 4) zarobkowo. Te same cechy oraz 5) profesjonalizm (zawodowy charakter) wymieniały art. 2 i 4 u.s.d.g., podobnie jak Prawo działalności gospodarczej z 1999 r. Była jeszcze jedna cecha, tj. profesjonalizm działalności (zawodowy charakter)”.

Źródło: W. J. Katner (red.), *Prawo gospodarcze i handlowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018. (str. 64)

10. (1 pkt) Przywództwo w stylu Toyoty oznacza, że lider:

a) skupiony jest na osiągnięciu mistrzostwa; nieustannie doskonalili siebie i innych

b) czerpie nauki od mentora

c) reprezentuje transakcyjne podejście do firmy

d) wyznacza podwładnym cele do osiągnięcia w stylu MBO

Komentarz eksperta: Według Blikiego przywództwo w stylu Toyoty oznacza, że lider skupiony jest na osiągnięciu mistrzostwa. Pogłębia i poszerza wiedzę oraz zakres odpowiedzialności. Nieustannie doskonalili siebie i innych. Jest zaangażowany w sprawy firmy: „Jak możemy wspólnie dokonać czegoś wielkiego?” Czerpie nauki z częstych spacerów do *gamba*, a nie od mentora. Ustala cele i plan ich osiągnięcia wspólnie z zespołem.

Źródło: A. J. Blikle, *Doktryna jakości*, Warszawa 2018. (str. 310)

11. (1 pkt) Metoda analizy produktów firmy, tzw. macierz BCG (Boston Consulting Group), opiera się na założeniu, że:

a) zdolność linii produktów do generowania zysków dla firmy zależy od tempa wzrostu danego rynku oraz udziału danego produktu w rynku

b) zdolność linii produktów do generowania zysków dla firmy zależy od atrakcyjności otoczenia

c) zdolność linii produktów do generowania zysków dla firmy zależy od wielkości sprzedaży

d) zdolność linii produktów do generowania zysków dla firmy zależy od opłacalności inwestowania w strategiczną jednostkę biznesu o dobrze zdefiniowanych produktach i odbiorcach

Komentarz eksperta: Metoda analizy produktów firmy, tzw. macierz Boston Consulting Group opiera się na założeniu, że zdolność linii produktów do generowania zysków dla firmy zależy od tempa wzrostu danego rynku oraz udziału danego produktu w rynku.

Źródło: K. Oblój, *Strategia organizacji*, PWE, Warszawa 2007.

12. (1 pkt) W firmie spółki akcyjnej może znaleźć się nazwisko:

a) dowolnego akcjonariusza

b) dowolnego akcjonariusza, o ile wyraził pisemną zgodę

c) założyciela, ale jedynie wówczas, gdy jest akcjonariuszem większościowym

d) założyciela, nawet gdy nie jest akcjonariuszem, o ile wyraził pisemną zgodę

Komentarz eksperta: W firmie spółki akcyjnej może znaleźć się nazwisko założyciela, nawet gdy nie jest akcjonariuszem, o ile wyraził pisemną zgodę. Nie może być natomiast zamieszczone nazwisko dowolnego właściciela akcji.

13. (1 pkt) Prokurentem może być:

- a) **tylko osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych**
- b) tylko osoba prawna mająca pełną zdolność do czynności prawnych
- c) osoba fizyczna mająca ograniczoną zdolność do czynności prawnych
- d) osoba prawna lub fizyczna

Komentarz eksperta: Prokurentem może być osoba fizyczna mająca pełną zdolność do czynności prawnych (art. 109² § 2 k.c.).

Źródło: W. J. Katner (red.), *Prawo gospodarcze i handlowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018. (str. 85)

14. (1 pkt) Akredytywa dokumentowa to:

- a) **forma rozliczeń w obrocie zagranicznym**
- b) zdolność kredytowa
- c) umowa o odbiór
- d) prawo do zbycia akcji

Komentarz eksperta: Akredytywa dokumentowa jest powszechnie wykorzystywana jako forma rozliczeń w obrocie zagranicznym.

Źródło: Katner W. J. (red.), *Prawo gospodarcze i handlowe*, Wydanie III, Wolters Kluwer, Warszawa 2020. (str. 806)

15. (1 pkt) Metoda MBO dotyczy:

- a) zarządzania przez wyniki
- b) **zarządzania przez cele**
- c) zarządzania przez innowacje
- d) zarządzania przez komunikację

Komentarz eksperta: Zarządzanie przez cele, ZPC (ang. Management by Objectives, MBO) jest metodą budowania spójnego zbioru celów dla wszystkich członków i działów organizacji oraz oceny poziomu ich wykonywania. Przełożony i jego podwładni mają być zgodni co do celów, jakie będą obowiązywać w określonym czasie. W tym modelu przełożony w kontaktach z podwładnym występuje raczej w charakterze doradcy, nie szefa.

Źródło: Żukowski P. (2009). *Techniki zarządzania stosowane przez menedżerów w organizacji*. Problemy Profesjologii, 2. (str. 35–53)

16. (2 pkt) Stosując model Vrooma–Yettona–Yago kierownik otrzymuje wskazówkę dotyczącą:

- a) ustalenia optymalnej rozpiętości kierowania
- b) identyfikacji najmniej lubianego współpracownika
- c) **stopnia zaangażowania podwładnych w proces podejmowania decyzji**
- d) identyfikacji najbardziej lubianego współpracownika

Komentarz eksperta: Model Vrooma–Yettona–Yago pozwala kierownikowi ustalić, w jakim stopniu podwładni powinni zostać zaangażowani w proces podejmowania decyzji. Miernik NLW (najmniej lubianego współpracownika) został zaproponowany przez F. Fiedlera.

17. (2 pkt) Czek nie jest... ?

a) papierem wartościowym

b) synonimem weksla trasowanego

c) dokumentem konstytucyjnym

d) papierem zbywalnym

Komentarz eksperta: Zobowiązanie czekowe ma charakter abstrakcyjny a nie kauzalny, co zbliża wprawdzie czek do weksla trasowanego, ale pozostaje też wiele różnic.

Źródło: Katner W. J. (red.), *Prawo gospodarcze i handlowe*, Wydanie III, Wolters Kluwer, Warszawa 2020. (str. 752)

18. (2 pkt) W klasyfikacji struktur organizacyjnych H. Mintzberga jednym z rozwiązań jest biurokracja maszynowa, w której największe znaczenie odgrywa:

a) wierzchołek strategiczny

b) technostruktura

c) personel pomocniczy

d) rdzeń operacyjny

Komentarz eksperta: Według Mintzberga najistotniejszym elementem biurokracji maszynowej jest technostruktura tworzona przez pracowników odpowiedzialnych za opracowywanie, aktualizację i kontrolę przestrzegania obowiązujących standardów.

19. (2 pkt) Który z wymienionych standardów kompetencji i kwalifikacji nie występuje w praktyce?

a) Project Manager Competency Development Framework

b) Professional Competency Standards for Project Management

c) National Occupational Standards for Project Management

d) Global Baseline Competency Framework

Komentarz eksperta: Project Manager Competency Development Framework – jest to model kompetencji autorstwa amerykańskiego Project Management Institute.

Professional Competency Standards for Project Management – jest to model kompetencji opracowany przez Australian Institute of Project Management (AIPM).

National Occupational Standards for Project Management – jest to model kompetencji opracowany przez brytyjską organizację Engineering Construction Industry Training Board.

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE, Warszawa 2013. (str. 435)

20. (2 pkt) Na czym polega podejście iteracyjne w zarządzaniu projektami?

a) na wielokrotnym powtarzaniu etapów procesu zarządzania projektami, z każdorazowym przekształceniem w analogiczny sposób

b) na ustalaniu wzorca realizacji projektów na podstawie nieugruntowanego teoretycznie doświadczenia praktycznego

c) na realizacji projektu, którego nie poprzedzają żadne prace przygotowawcze, a wykonawstwo skupia się na dążeniu do osiągnięcia założonych celów

d) na wyobrażeniu cyklu realizacji projektu jako procesu informacyjno-decyzyjnego, którego wzorcem jest przebieg przygotowania i podejmowania decyzji

Komentarz eksperta: Prawidłowa jest odpowiedź a). Podejście opisane w odpowiedzi b) nazywane jest normatywnym (zdroworozsądkowym). Podejście opisane w odpowiedzi c) nazywane jest adaptacyjnym (zwinnym). Podejście opisane w odpowiedzi d) nazywane jest decyzyjnym.

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE, Warszawa 2013. (str. 405–407)

21. (2 pkt) Który poziom dojrzałości reprezentuje organizacja dostrzegająca konieczność ciągłego porównywania (benchmarkingu) przebiegu własnych procesów zarządzania projektami z procesami realizowanymi w innych organizacjach ze względu na utrzymanie lub poprawę przewagi konkurencyjnej (na podstawie modelu dojrzałości projektowej H. Kerznera)?

- a) poziom 2
- b) poziom 3
- c) poziom 4**
- d) poziom 5

Komentarz eksperta: Poziom 2 występuje, gdy firma dostrzega, że wspólne procesy muszą być zdefiniowane i udoskonalane w taki sposób, aby móc powtórzyć sukces jednego projektu w innym projekcie.

Poziom 3 dotyczy sytuacji, gdy organizacja dostrzega efekt synergii wynikający z połączenia poszczególnych procesów zarządzania projektami w jedną metodykę.

Poziom 5 jest najwyższym poziomem dojrzałości projektowej organizacji, gdzie ciągle ocenia ona informacje pozyskane w wyniku benchmarkingu i podejmuje decyzje o ich przydatności w procesie udoskonalania własnej metodyki zarządzania projektami.

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE, Warszawa 2013. (str. 382–383)

22. (2 pkt) Do instrumentów finansowych zalicza się:

- a) kontrakty terminowe, opcje, swapy, akcje, obligacje**
- b) kontrakty nieterminowe, opcje, swapy, akcje
- c) umowy powiernicze, opcje, akcje, obligacje
- d) kontrakty terminowe, opcje, koncesje, obligacje

Komentarz eksperta: Do instrumentów finansowych zalicza się m.in.: kontrakty terminowe, opcje, swapy, akcje i obligacje. Umowy powiernicze i koncesje nie są instrumentami finansowymi.

Umowa powiernicza (czynność powiernicza) nie jest instrumentem finansowym, gdyż obejmuje „przeniesienie przez powierzającego na powiernika jakiegoś prawa (przysporzenie), w następstwie czego powiernik może korzystać z niego względem osób trzecich w zakresie wyznaczonym treścią tego prawa (własność, wierzytelność)” oraz „zobowiązanie powiernika wobec powierzającego (w stosunku wewnętrznym), że będzie z powierzonego mu prawa korzystał w ograniczonym zakresie, wskazanym treścią umowy powierniczej (w szczególności, że powierzone prawo powróci do powierzającego we wskazanej sytuacji)”.

Również koncesje nie są instrumentem finansowym. Są one traktowane jako podstawowe ograniczenie swobody działalności gospodarczej. Udzielenie koncesji polega na wydaniu decyzji administracyjnej i jest uzależnione od uznania (decyzja uznaniowa) przez uprawniony organ, czy zostały spełnione przesłanki ustawowe.

Źródło: J. Tuczko, *Zrozumieć finanse firmy*, Difin, Warszawa 2005.

W. J. Katner (red.), *Prawo gospodarcze i handlowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018. (str. 563)

23. (2 pkt) Wśród typów analogii zaproponowanych przez W. Gordona nie znalazła się analogia:

- a) antropomorficzna
- b) fantastyczna

c) symboliczna

d) polemiczna

Komentarz eksperta: W. Gordon zaproponował w swej synektyce cztery typy analogii: bezpośrednią, symboliczną, antropomorficzną oraz fantastyczną.

24. (2 pkt) Przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się informacje:

a) techniczne przedsiębiorstwa, które nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął działania w celu utrzymania ich w poufności

b) technologiczne przedsiębiorstwa, które nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął działania w celu utrzymania ich w poufności

c) organizacyjne przedsiębiorstwa, które nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął działania w celu utrzymania ich w poufności

d) wszystkie odpowiedzi są prawidłowe

Komentarz eksperta: Według art. 11 ust. 2 Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji w wersji z 2018 r. przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, które jako całość lub w szczególnym zestawieniu i zbiorze ich elementów nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął, przy zachowaniu należytej staranności, działania w celu utrzymania ich w poufności.

Źródło: W. J. Katner (red.), *Prawo gospodarcze i handlowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018. (str. 99)

25. (2 pkt) „PRINCE2” to skrót nazwy brytyjskiej metodyki stosowanej szeroko w zarządzaniu projektami w instytucjach publicznych. Jak brzmi jej pełna nazwa?

a) PRoject IN Controlled Environment 2

b) PRojects IN Controlled Environment 2

c) PRoject IN Controlled Environments 2

d) PRojects IN Controlled Environments 2

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE 2013. (str. 412)

26. (2 pkt) Do kompetencji rady nadzorczej w spółkach kapitałowych nie należy:

a) ocena sprawozdań finansowych spółki pod kątem zgodności z dokumentami i stanem faktycznym

b) ocena wniosku zarządu do zgromadzenia wspólników co do podziału zysku albo pokrycia strat

c) stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności

d) wydawanie zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki

Komentarz eksperta: Rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności (art. 219 § 1 k.s.h.). Do kompetencji rady należy w szczególności ocena sprawozdań finansowych spółki pod kątem zgodności z księgami, dokumentami i ze stanem faktycznym oraz ocena wniosków zarządu dotyczących podziału zysku albo pokrycia strat (art. 219 § 3 k.s.h.). Umowa spółki może rozszerzać te uprawnienia, np. o prawo do powołania i odwołania zarządu. W celu wykonania swoich obowiązków rada ma prawo przeglądać wszelkie dokumenty spółki i żądać stosownych wyjaśnień.

Rada sprawuje nadzór nad prowadzeniem spraw spółki, ale nie kieruje nimi sama, nie ma zatem prawa wydawania zarządowi wiążących poleceń dotyczących prowadzenia spraw spółki (art. 219 § 2 k.s.h.). Umowa spółki może jednak rozszerzać te uprawnienia, np. o prawo do powołania i odwołania zarządu.

Źródło: W. J. Katner (red.), *Prawo gospodarcze i handlowe*, Wolters Kluwer, Warszawa 2018. (str. 306)

27. (2 pkt) Technika 635:

a) zakłada możliwość modyfikowania pomysłów innych uczestników sesji

b) jest określana mianem brainstormingu

c) należy do grupy zwinnych technik zarządzania (6 sprintów na przestrzeni 3–5 tygodni)

d) jest narzędziem pisemnego formułowania pomysłów rozwiązań, w związku z czym praca zespołu kończy się obligatoryjnym sporządzeniem protokołu

Komentarz eksperta: Technika 365 (brainwriting) jest narzędziem pisemnego formułowania pomysłów rozwiązań, zakładającym możliwość modyfikowania pomysłów innych uczestników sesji, natomiast sporządzenie protokołu sesji nie jest konieczne.

28. (2 pkt) Sytuacyjnym źródłem inicjatywy projektu jest:

a) nowa regulacja

b) benchmarking

c) strategia przedsiębiorstwa

d) program naprawczy

Komentarz eksperta: Program naprawczy, biznesplan oraz strategia zaliczane są do grupy systematycznych, benchmarking oraz nowa idea do spontanicznych, natomiast nowa regulacja oraz zmiana rynkowa do sytuacyjnych źródeł inicjatyw projektów.

29. (2 pkt) Syndromy: gapowicza i myślenia grupowego oraz ryzyko długotrwałego procesu podejmowania decyzji stanowią zagrożenia realizacji projektu w ramach której struktury zespołu projektowego?

a) izomorficznej

b) chirurgicznej

c) kolektywnej

d) eksperckiej

Komentarz eksperta: Kolektywna struktura zespołu projektowego charakteryzuje się brakiem wyraźnego lidera zespołu. Do zagrożeń realizacji projektu w jej ramach można zaliczyć: wynikający z istoty tego rozwiązania brak zdefiniowanego przywódcy, syndromy: gapowicza i myślenia grupowego oraz ryzyko wydłużenia czasu podejmowania decyzji.

30. (2 pkt) Zgodnie z techniką łańcucha krytycznego (ang. critical chain project management) zapas czasu umieszczany na końcu łańcucha krytycznego, którego zadaniem jest ochrona terminu końcowego przed mogącymi pojawić się opóźnieniami czynności należących do łańcucha krytycznego to:

a) bufor projektu

b) bufor zasilający

c) bufor końcowy

d) bufor zasobu

Komentarz eksperta: Technika łańcucha krytycznego została opublikowana przez dr. Eliyahu Goldratta w 1997 roku (wydanie polskie: *Łańcuch krytyczny: Projekty na czas*, 2009). Jednym z jej zaleceń jest wprowadzenie zasad elastycznego harmonogramowania uwzględniającego tzw. bufor. Bufor projektu jest zawsze jeden i jest umieszczany na końcu łańcucha w celu zabezpieczenia terminu końcowego przed opóźnieniami zadań projektu. Buforów zasilających może być kilka i są umieszczane w miejscach, gdzie łańcuchy zasilające dołączają do łańcucha krytycznego. Bufor końcowy to wymyślona nazwa, która nie jest stosowana w metodzie CC. Bufor zasobu to z kolei informacja podawana z wyprzedzeniem przez wykonawców zadań. Określa ona, o ile wcześniej należy poinformować ich o zbliżającym się terminie wykonania zadania.

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE 2013. (str. 188)

– pytania otwarte –

31. (5 pkt) Techniki sieciowe planowania terminów projektów podzielić można na cztery kategorie w zależności od charakteru struktury projektu (deterministyczna/stochastyczna) oraz czasów realizacji czynności projektu (deterministyczne/stochastyczne). Uzupełnij poniższy schemat o właściwe nazwy wybranych pięciu technik. [Punktacja: 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź]

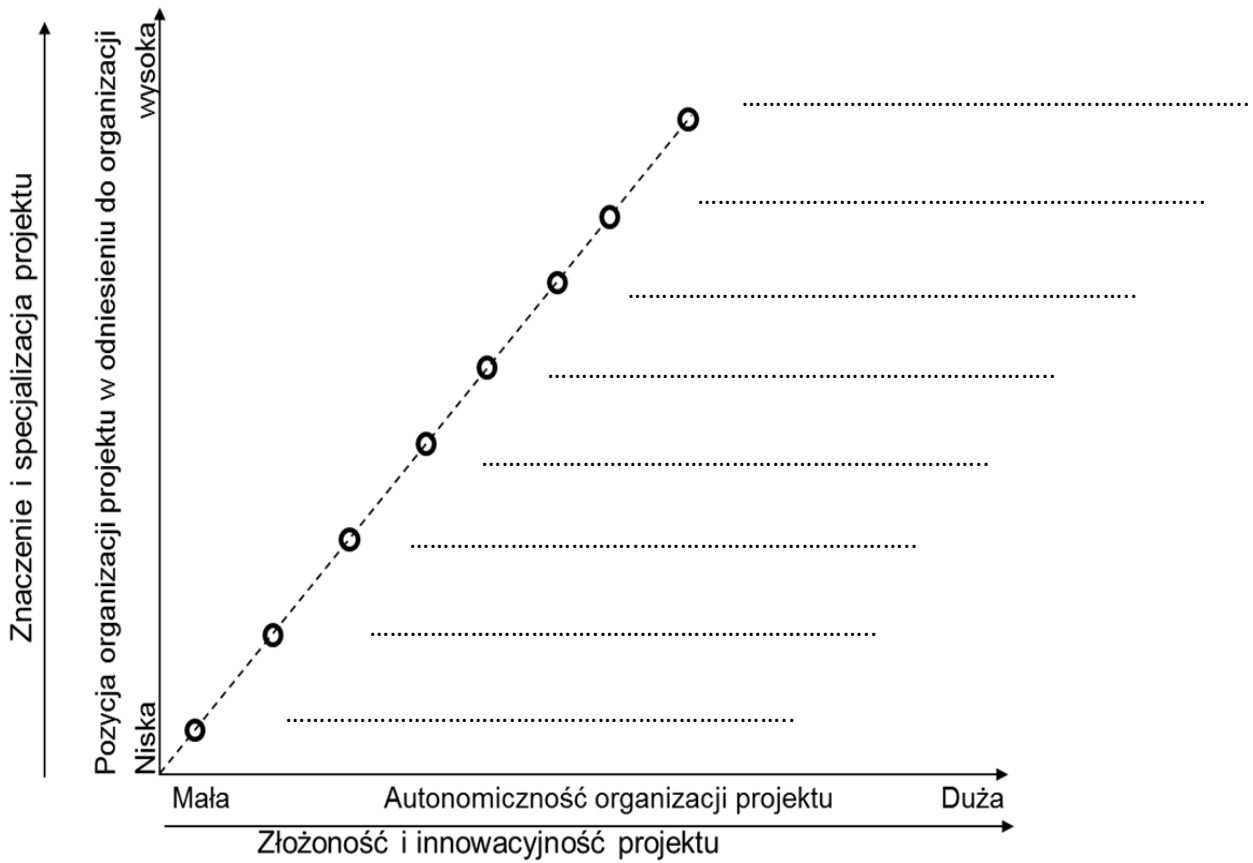
Czasy realizacji czynności projektu	Struktura projektu	
	deterministyczna	stochastyczna
Czasy deterministyczne	1. 2.	3.
Czasy stochastyczne	4.	5.

Akceptowalne odpowiedzi:

Czasy realizacji czynności projektu	Struktura projektu	
	deterministyczna	stochastyczna
Czasy deterministyczne	<ul style="list-style-type: none"> – Harmonogramy (inaczej wykresy Gantta lub wykresy belkowe) – CPM (inaczej technika ścieżki krytycznej lub critical path method) – technika MPM (inaczej Metra Potential Method) 	<ul style="list-style-type: none"> – GERT (inaczej Graphical Evaluation Review Technique)
Czasy stochastyczne	<ul style="list-style-type: none"> – PERT (inaczej Program(me) Evaluation Review Technique) – CC (inaczej CCPM lub metoda łańcucha krytycznego, critical chain) 	<ul style="list-style-type: none"> – GERT (inaczej Graphical Evaluation Review Technique) – Inna akceptowalna odpowiedź: GERTs (inaczej Graphical Evaluation Review Technique Simulation)

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE 2013. (str. 176)

32. (5 pkt) Uzupełnij nazwy typowych form organizacji projektowej. [Punktacja: 0,5 pkt za każdą prawidłową odpowiedź plus 1 pkt, jeśli wszystkie są we właściwych miejscach]

Odpowiedź:

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE 2013. (str. 337)

33. (5 pkt) Przypisz poniższe sformułowania do właściwych pól matrycy logicznej (ang. LogFrame, Logical Framework). [Punktacja: 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź]

	Opis projektu	Obiektywnie weryfikowalne	Źródła weryfikacji	Założenia
Cele nadrzędne	2	8	9	
Cel projektu	1	10	11	7
Rezultaty	3	12	13	6
Działania	4	14	15	16
				5

Element opisu	Pole zapisu w matrycy logicznej
Poprawa warunków życia mieszkańców gminy	
Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do wody pitnej odpowiedniej jakości poprzez budowę ujęcia wody oligoceńskiej	
Dynamika zużycia wody pitnej przez gospodarstwa domowe utrzyma się na poziomie z ostatnich 5 lat	
Kierownik budowy, 10 m ³ betonu architektonicznego, 100 m.b. rur o średnicy 50 cm	

Otrzymanie decyzji o dofinansowaniu z NFOŚiGW	
---	--

Odpowiedź:

Element opisu	Pole zapisu w matrycy logicznej
Poprawa warunków życia mieszkańców gminy	2
Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do wody pitnej odpowiedniej jakości poprzez budowę ujęcia wody oligoceńskiej	1
Dynamika zużycia wody pitnej przez gospodarstwa domowe utrzyma się na poziomie z ostatnich 5 lat	7
Kierownik budowy, 10 m ³ betonu architektonicznego, 100 m.b. rur o średnicy 50 cm	14
Otrzymanie decyzji o dofinansowaniu z NFOŚiGW	5

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE 2013. (str. 114)

34. (5 pkt) Rozwiń skrót BOSCARD opisujący metodę definiowania projektu. [Punktacja: 0,5 pkt za każdą prawidłową odpowiedź plus 1,5 pkt, jeśli prawidłowo zostaną podane wszystkie odpowiedzi]

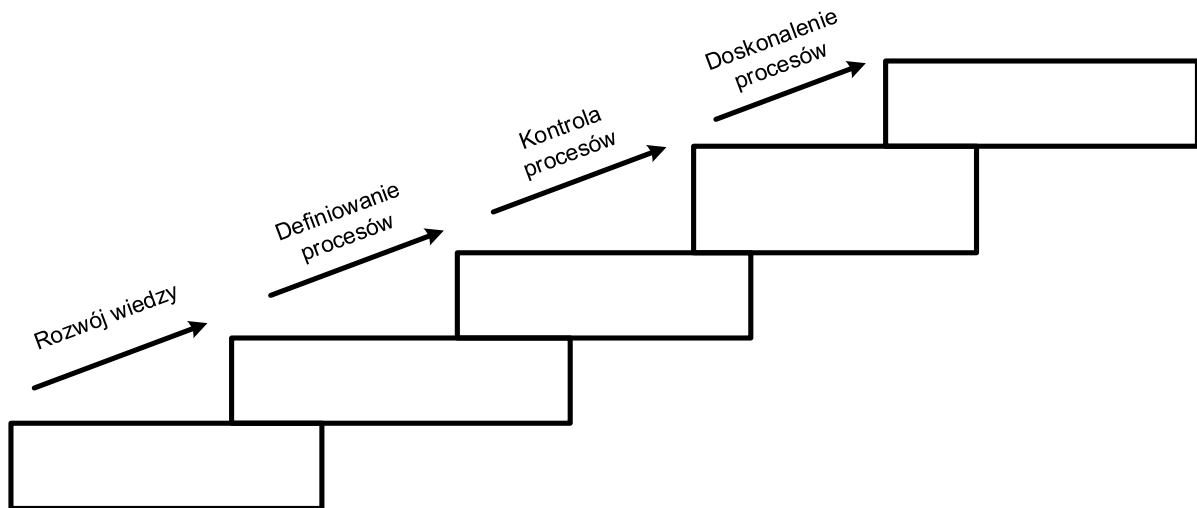
B	
O	
S	
C	
A	
R	
D	

Odpowiedź:

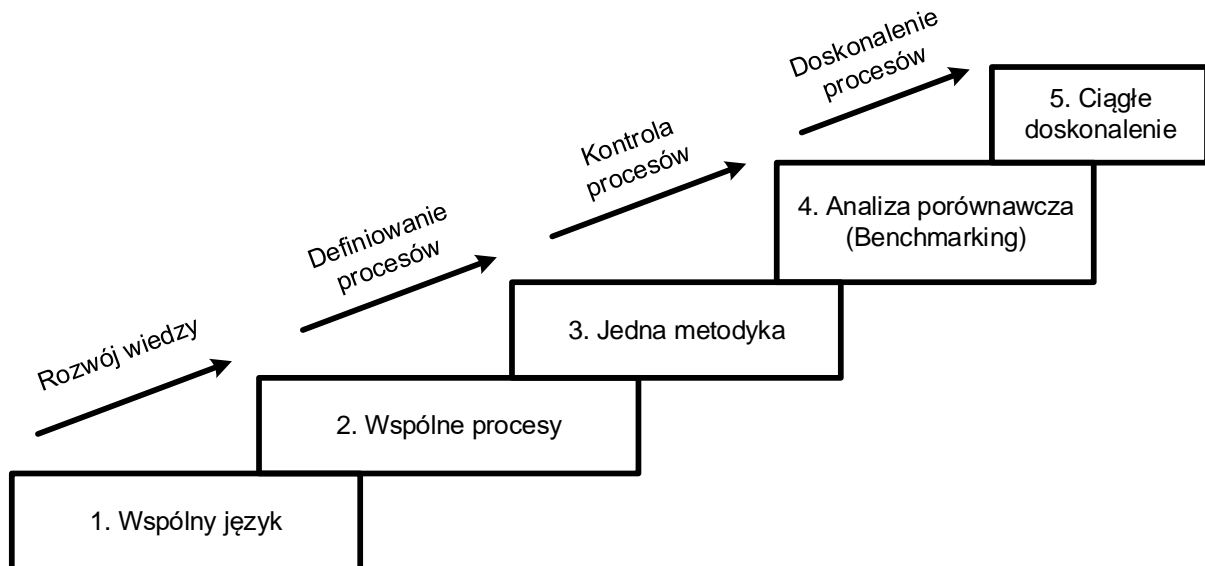
B	Background
O	Objectives
S	Scope
C	Constraints
A	Assumptions
R	Risks
D	Deliverables

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE 2013. (str. 91)

35. (5 pkt) Uzupełnij poziomy dojrzałości projektowej według prof. H. Kerznera (Kerzner Project Management Maturity Model). [Punktacja: 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź]

Odpowiedź:

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE 2013. (str. 382)

36. (5 pkt) Wymień cztery fazy rozwoju dziedziny zarządzania projektami w II połowie XX wieku. [Punktacja: 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź plus 1 pkt, jeśli wszystkie są we właściwych miejscach]

1.
2.
3.
4.

Odpowiedź:

1. Faza początkowa
2. Faza rozwoju instrumentalnego (techniczna)

3. Faza rozwoju organizacyjnego i personalnego (dynamiczna)
4. Faza rozwoju sytuacyjnego (ekstremalna)

Źródło: Trocki M. (red.), *Nowoczesne zarządzanie projektami*, PWE 2013. (str. 59)
